

TMMOB, Fay Yasası Teklifini Desteklemiyor... SORUN MEVZUAT EKSİKLİĞİ DEĞİL UYGULANMAMASI



TBMM'ye sunulan "fay zonları heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir alanlar üzerine herhangi bir yapı inşa edilemez" ifadelerinin yer aldığı yasa teklifini desteklemediğini açıklayan TMMOB, temel sorunun mevzuat eksikliği olmadığı, asıl sorunun merkezi ve yerel yönetimlerin mevzuatı uygulamamasından kaynaklandığını vurguladı.

TMMOB Yönetim Kurulu, İzmir'de yaşanan deprem felaketinin ardından gündeme getirilen ve TBMM'ye sunulan "Fay Yasası" teklifine ilişkin, 11 Aralık 2021 tarihinde yazılı bir basın açıklaması yaptı. TMMOB tarafından desteklediği iddia edilerek kamuoyuna duyurulan tek maddelik teklife ilişkin TMMOB'den görüş alınmadığına vurgu yapılan açıklamada, şöyle denildi:

"Söz konusu yasa taslağı ile 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Yapılacak Yardımlara Dair Kanununun 2. Maddesi 'Yapılacak jeolojik, jeoteknik ve paleosismolojik araştırmalar sonucunda aktif olduğu tespit edilen fay zonları heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir alanlar üzerine herhangi bir yapı inşa edilemez' şeklinde düzenlenerek, ülkemizde depremlerin yaratacağı can kaybı ve hasarların önlenilebileceği ya da geçmiş dönemlerde yaşanan can ve mal kaybının böylesi bir yasal düzenleme eksikliğinden kaynaklı olduğu algısı yaratılmaktadır."

Mevcut yasal çerçeve kapsamında hangi alanda yapı yapılıp yapılamayacağı belirlendiğinin hatırlatıldığı açıklamada, "Ülkemizde afetin gerçekleşmesi muhtemel ya da afetin gerçekleştiği alanlara hangi mekansal araçlarla müdahale edileceği mevcut yasal çerçeveler ile belirlenmiştir" ifadelerine yer verildi.

Geçmişte TMMOB'un depreme karşı alınması gereken önlemlere ilişkin yürüttüğü çalışmalara da değinilen açıklamada, imar afları ile kanunsuz yapılaşmaların kayıt altına alınması, tarım alanlarının, ormanlarımızın yapılaşmaya açılması, kentsel dönüşümlerin rant odaklı ele alınması gibi sorunlara dikkat çekilerek, şöyle denildi:

"Ülkemizde yaşanan sorun, yasal mevzuat eksikliğinin aksine, merkezi ve yerel yönetimlerin yasaların kendilerine yükledikleri görevlerini yerine getirmemesinin, hatta bu konuda verilen yargı kararlarının gereklerini bile yerine getirmekten imtina etmelerinin bir sonucudur. Bu aşamada taslakta önerildiği şekilde yeni bir yasal değişiklik yapılmasına ihtiyaç bulunmamaktadır."

Bilimsel yaklaşım ve ülkemizde yaşanan gerçeklik böyle iken söz konusu yasayla 'aktif olduğu tespit edilen fay zonları heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir alanlar' gibi geniş tanımlı bir ifadeyle, mevcut yapı stokları da dikkate alındığında çok geniş bir alan keyfi bir şekilde bir kanun maddesi ile yapılaşmaya kapatılarak ya da yeni başka alanlar yapılaşmaya açılarak tüm yetki siyasi iradeye teslim edilmektedir. Böylesine geniş bir yetkilendirmenin politik istismara zemin hazırlayacağı ülkemizde imar ve kent alanında yaşanan sorunları daha da derinleştireceği açıktır.

Sonuç olarak, kamuoyunda tartışılan bu taslak, Birliğimizin görüş ve önerilerini yansıtmamaktadır. Hem yerel hem de merkezi yönetimleri, yaşanan sorunu yasal mevzuat eksikliği gibi gösterip sorumluluklardan kaçmak ve yeni yasal arayışlara girmek yerine, bir an önce mevcut yasaları toplum yararına uygun şekilde, afette can ve mal kayıplarımızı önleyecek biçimde uygulamaya davet ediyoruz."